

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

WIDENER

HN R2Y6 N

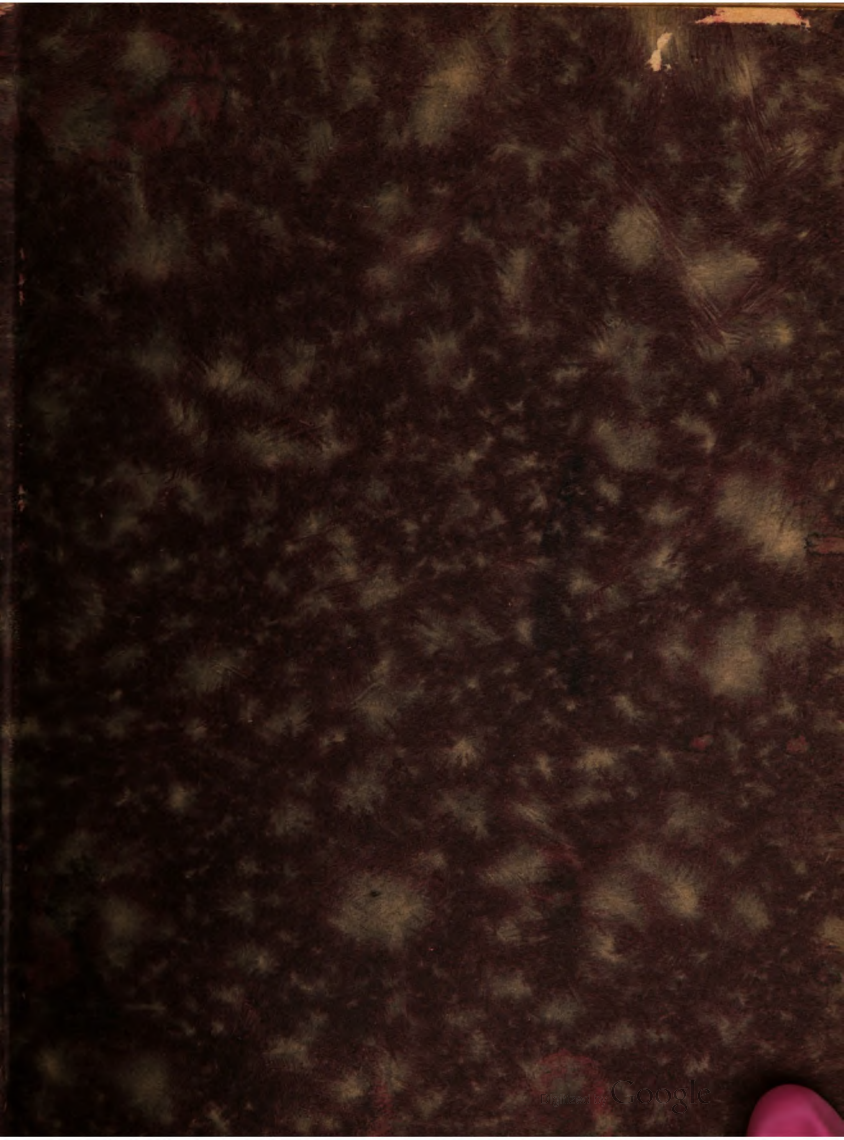
Room
395
5.30

HARVARD COLLEGE LIBRARY

Bought with the income of
THE KELLER FUND

Bequeathed in Memory of
JASPER NEWTON KELLER
BETTY SCOTT HENSHAW KELLER
MARIAN MANDELL KELLER
RALPH HENSHAW KELLER
CARL TILDEN KELLER

VORR

IMNURI PĂGÂNE

IMNURI PĂGÂNE

POEZII NOUĂ

DE

DUILIU ZAMFIRESCU

BUCURESCI
EDITURA LIBRĂRIEI CAROL MÜLLER
53, CALEA VICTORIEI, 53.
1897.

Rom 6395.5.30
↙

Preludiu.

În fund de peșteri, picură de veacuri
Tăcute lacrimi, ce mereu se mână
Spre albele misterioase lacuri,
Și din adîncul lor răsar fântână.

Fântâna rece gâlgăie din stîncă
Și răspândește unde de răcoare:
Pădurei verzi dă vocea ei adîncă,
Câmpiei triste sălcii plângătoare.

Așa în suflet picură cu 'ncetul
Viața, ceasuri de melancolie:
Fântână clară, murmură poetul
O de demult uitată poezie.

Fiiica Haosului.

A fost o dată un voinic,
Coborîtor din ginte vechie,
Crescut pe cal încă de mic
Și vânător făr' de perechie.

Era din mamă, pămîntean,
Iar despre tată, spunea unii
Că se trăgea de la Trajan
Și amintea, prin chip, străbuni.

Trăit în munți de mititel,
Crescuse chipeș și voios,
In cât vorbea lumea de el
Ca de un nou Făt-frumos.

Când se pornea la vânătoare
Cu șoimii aduși de prin străini,
Țipaș vultaniș la isvoare
Și puii de prin vizuini,

Și daș năvală neam de neamuri
Prin văgăunile adânci:
Vênatul ușurel prin ramuri
Iar vulturii pe vârș de stânci.

Și rămâneăș să'î stee 'n cale
Doar băetanele din sat.
Dar nu'î ardea Mărieș Sale
De un asemenea vênat.

Prin munții plaiului vecin
De-un cârd de vreme se svonise
De Filip de la Severin
Că dintr'un vis înnebunise.

De ani întregi venea mereu
La Curtea sa împărătească
O *Pajură* cu chip de zmeu,
Cu cioc și limbă păserească,

Și 'n miezul nopții croncănea
Pe-un ciot din turla cea bătrână,
Și 'l tot chiemă, l'ademenea
Să se coboare 'ntr'o fântână.

Se tînguise tutulor
Și le spusese ce-a visat:
C'ar fi ascunsă 'ntr'un isvor
O fată-a unui Impărat.

In fața lui, cu barba sură,
Staū slujitoriī din palat,
Și, triștī, cu mînile la gură,
Il căenaū că'ī fermecat.

Trăiți la dînsul din părinți,
El le zîmbea cu ochii buni :
Ca tot nebunul, pe cumintī,
Iī socotea pe ei nebuni.

*

Pe scoborișul unei văi,
Intr'o pădure încălcită,
Era pe măgura d'intăi
O peșteră întroenită

Sub uscături de brazî cărunți
Și mîlitură de isvoare,
In care pustnicii din munți
Spuneaū că cine intră, moare.

Din fundul ei se depănă
Isvorul purtător de basme,
Ce codrul tot îl împănă
Cu Cosînzene și fantasme ;

Din fundul ei spuneaū ciobanii
Că iese *Pajura* în vale,
Și năruește bolovani
Cu vîntul aripelor sale.

Porni voinicul fără teamă,
Lăsându'și cai și vînătoare :
Zicea că soarta lui îl chiamă :
Că cui e scris să moară, moare.

Și merse azi, și merse mîni,
Și merse vreme îndelungă,
Și dând din cap, și dând din mîni,
Ajunse vremea să ajungă.

La rotitura unui cot,
Rămase într'o boltă mare,
Impodobită peste tot
Cu pietre și mărgăritare.

Sclipeau tavanale, cuminte,
Din raza gemelor albastre,
Ce miș de veacuri înainte
Se întrupaseră din astre,

Și luminau, căzând în joc,
Oglinda unui lac feeric,
Ce răsfrângea săgeți de foc
În depărtatul întuneric.

Deasupra limpedelui lac
Cădeau din bolta de lumină
Pletoase ramuri de copac
Și vrejurii lungi de gelsomină,

Și împletite între ele
Leagau un leagăn în colorii,
Cu foi de nufăr drept perdele
Și așternut de praf de flori.

Pe pat, dormea frumoas'a Zină.
Fecioara vremilor eterne,
Cu capul rezemat pe-o mână
Și părul despletit pe perne.

O stea, aprinsă în zenit,
Și coborită, virginală,
Pe-un fund de pat închipuit
De Auroră boreală,

Cu forme albe omenestii
De fată-mare adormită,
Era frumoasă ca 'n povești
Și ca 'n povești, nesocotită.

Frumoasă ca întâiul vis
Al dragostei celei d'întăi,
Visă sub ochiul ei închis
Bălane plete de flăcăi.

Trăgea din firea'i de femce
Năravul primului păcat,
Și doar era mai mult idee
De cât un trup adevărat.

El o atinse binișor
Pe părul blond-îngălbenit
Ce ca o undă de isvor
Cădea la vale despletit,

Și un fior trecu vibrând
Prin trupul alb al adormitei
Punând viață rînd pe rînd
In gând și 'n brațele iubitei.

Atunci deschise ochii mari,
Rotunzi și plini de veste bună,
Doi ochi șireți și cărturarî,
Adânci ca două nopti cu lună;

Iși duse brațele spre piept
Și se 'nroși, părînd c'așteaptă
Un lucru nou și înțelept:
Iubirea unică și dreaptă.

*

Sorbea voinicul din privire
Minunea ce'l încremenise,
Și revenindu'și în simțire
Îi prinse mînila și 'i zise:

«De ești un vis, sau ești reală,
De ești, sau nu ești, sau poți fi,
Tu ești icoana ideală
A năzuinții de-a iubi.

«Eă te-am visat de-atâtea ori,
Te-am căutat pe zbor de vânt,
Te-am îmbinat, pe cer, din nori,
Din toamna blândă pe pământ;

«Te-am deslușit dintr'un miros,
Dintr'un amurg de zi de vară,
Și nu a fost nimic frumos
Fără ca umbra'ti să nu'mi pară,

«Te știu că ești în tot ce'î viu,
Precum e raza de la soare
In tot ce este străveziă:
Vezduh sau apă curgătoare ;

«Te știu, te simt, te și trăesc,
Te voiă trăi în totdeauna,
Lăsând viesparul omenesc
Să'și schimbe patima cu luna.» —

Iar ea, uitându-se la el,
Plutea în caldele-i cuvinte,
Și măsurat, încetinel,
Răspunse glasul ei cuminte:

«Nu m'am născut și n'am să mor,
Căci prinsă sînt din vecinicie:
A tot ce-a fost, am fost isvor
Și-oiu fi a tot ce-o fi să fie.

«Pămîntul, când s'a rupt din soare,
In învîrtirea lui prin haos
M'a prins în el ca 'n închisoare
Și m'a boltit spre lung repaos.

«Și eu, ce nu aveam făptură,
Inchisă ast-fel în pămînt,
Sub mîngîierea de căldură
M'am întrupat, și astăzi sînt.

«Dar dacă sînt, viața mea
E singură ca mai 'nainte:
Sunt o imagine de stea
Inmormîntată într'o minte

«Tu ai venit, dar vei plecà,
Mă vei lăsa pe veci în jale.
Eū nu te pot împiedecà
De-a te supune firii tale.

«In lumea ta locuitor
Său mort, pierdut în vremi senine
Tu ești de-acum nemuritor
Căci ești de-apururea în mine.

«Eū te-am iubit așa cum ești
(Nemuritoare cum mă știū):
Cu forme crude, omenești,
Dar cu suflare de om viu.

«Căci viața e în legea firii
Cea mai semeață 'nfrigare
Fiind un fel al nemuririi
Cu conștiință de ce are.

«Și tu 'mă ești drag atât de mult,
Atât de dulce îmi ești drag,
Că dac'ar fi să mă ascult
Te-ași ține 'n lumea mea pribcag

«Dar tu ești om, crescut în soare,
Deprins, în raiul tău feeric,
Să porți pământul sub picioare,
Iar nu să gemi în întuneric.

«Intoarce-te să îți vezi pământul,
S'ascuți cum viața-'și cântă viersul,
Cum pasărele 'și cântă cântul
Și armonia Universul;

«Intoarce-te să vezi cum cere
Viața ta drum prin lumina,
Și-atunci, de vei avea putere,
Revino iarăși către mine.»

*

El sta pe gânduri și zîmbea,
Neștiutor dar pururi dornic,
Înțelegând numai că ea
Putea să'l creadă nestatornic.

Pătruns de milă, și supus
De trista ei înțelepciune,
Iși prinse *chlàmyda* mai sus
Și se sculă: «Mă voiū supune.

«Adună-ți părul de pe umări.
Resfiră firele lui moï,
Și numără cât poți să numeri:
Când vei stârși, voi fi 'nnapoi».

Și ast-fel tânăru' zicând,
Porni din nou pe lungul drum.
Se întorcea din când în când,
O măi zărea acum și-acum,

Până ce ochiului deschis
Pieriră liniile firii,
Cum pier fințele din vis
In haosul neamintirii.

Iar ea, cu sufletul la gură
Și ochii osteniți de clipet,
In delicata ei făptură
Luptă sa 'nnăbușe un țipet.

Căci, Zină scoasă din poveste,
Ea îl iubise omenește,
Și legea omenească este
Să sufere cine iubește.

Iar el, în fundul de pământ,
Rămase singur călător :
Era o noapte de mormânt,
Un clin de iad îngrozitor,

În care bezna se simțea
Greoaie apăsând pe minte,
Și despărțind ca o perdea
Ce è, de ce-a fost înainte.

Mergea cu gândul încordat
În scăpărarea de lumine,
Pe care ochiul, speriat,
Le scânteia el, de la sine.

Când da 'n urcuș cărarea grea,
Fugea pietrișul de pe prund ;
De coborâ, i se părea
Că valea nu mai are fund.

Cădea, și se scula rănit,
Și iar umbla, și iar cădea.
Era vînjos și oțelit,
Dar... ce-ar fi dat să vadă-o stea !

O stea ! o rază ! o scântee !
O licărire de lumină !
Și bucuros atunci să-și iee
Pedeapsa pentru or ce vină.

Dar vina lui nu stă în el,
Ci vina lui eră în fire :
Mergând spre ea, avea un țel,
Acum, mergând, umbla 'n neștire.

Și câte-o dată stă pe loc.
I se părea că'i iese 'n cale
Un năzdrăvan de dobitoc
Ce se'nchină Măriei Sale,

Purtându'și ochii pe-o tipsie
In labele de dinnainte,
Și 'n locul lor, în scăfirlie,
Crescându-i câte-un colț de dinte.

Sau întindea mâna să prindă
Muscuțe albe pe sub gene,
Ce în a ochilor oglindă
Mișcău, mirate, din antene.

O groaznică ghiară de mort
Torcea din mintea lui un fir,
Un subțiratic fir de tort
Ce'l îndrumă spre cimitir.

Și el umblă încetinel
De frica firului subțire:
De s'ar fi rupt, murea și el
Său rămânea în nesimțire.

O stea! o rază! cât de mică!
S'o vadă numai că lucește!...
Era voinic și făr' de frică
Dar... se simțea că 'nnebunește.

*

Și când eși din nou la soare
Și dete de lumina plină,
Curgea din ceruri o splendoare
De scânteere de lumină,

Atât de tânăra și nouă,
In cât, pe valea ce se pierde,
Părea că primăvara plouă
Cu picături de un nou verde.

Un roiū de lume zburătoare
Sărea prin crângi, de veselie,
In haîne vii de serbătoare
Și crește ca de cununie,

Și alerga din toată țara
Să-și prinză locul de pe ranguri:
Se cunună codrul cu vara
In cânturi vesele de granguri.

Iar el, ce nu putuse crede
C'ar fi în munți așa comoară,
Privea uimit. Credea c'o vede
Acuma pentru prima oară.

De-asupra lui, pe-un vîrf de tei,
Un piept rotund de turturică
Ce se 'mbucă cu soțul ei
Huia, tremurător de frică.

De-asupra lor, măi sus, măi sus,
Țipaū, cu glasul argintiū,
Mergând în unghiuri spre apus,
Poetii șesului pustiū.

Părea că 'n totul se ascunde
Prisos de soare, tinerețe,
Viață să reverse 'n unde
In tot ce'i viu, două viețe.

Atuncea el își aminti
De cai, de șoimi, de vânătoare,
De Curtea lui. O fi ce-o fi,
De-acuma el aicea moare.

*

Iar tu, rămasă unde ești,
In fund de peșteri sau în haos,
Icoană, scoasă din povești,
A frumuseții în repaos,

Adormi din nou, și dormi pe veci,
Și uită mâna vinovată
Ce ți-a 'ncălzit mânele reci
Și sufletul sfios de fată.

Viața e în legea firii
Cea mai semeță 'nfiripare,
Fiind un fel al nemuririi
Cu conștiință de ce are.

Dar conștiința ei n'o'nșeală
Când năzuește către tine,
Căci tu ești forma ideală
A suferinței de *maț bine*.

Către Cleobul.

Cleobule, Cleobule, fericit ai fost de mic,
Și la mare fericirea urmăritu-te-a cu sila,
Ca să ai pe Platon dascăl, Aristotele amic
Și amică pe Mnesilla ;

Să te naști într'o cetate ca Athena înțeleapta
Și să 'ți treci copilăria într'o lume 'ncântătoare,
Cu Acropolea la stînga, cu Ceramicul la dreapta
Și cu marea la picioare;

Și în urmă să 'ți preumbli fericita tinerețe
Pe la școlile străine : Selinunte, Syracuse,
Peste tot pe unde lumea mai putea să te învețe
Și să te inspire musa.

Ași fi vrut și eu ca tine, rătăcind pe o trimă,
Să trăesc în lumea vechie !.. M'am visat de-atâtea ori
Că ascult, pătruns de farmec, trilogia Triptolemă
Și în Sòphocle-arunc flori !

M'am visat trăind aevea, beat de toată poezia
Veacului cu minunata formă a lui Polyclèt ;
M'am visat luptând în stadiu și iubind pe Thargelia
Curtizana din Milet.

Se făcea că pe o scară, cu 'n portal deschis pe mare,
Thargelia stă pe-o pernă prinsă 'n lemn de chiparos,
Iară eu, privind cum dînsa se uită în fund de zare,
Stam pe treapta de mai jos.

Era luna lui Aprile. Tinerețea și amorul
Anină de mintea noastră aripă albe, ușurele ;
Ne părea viața, lină, mlădioasă, cum e zborul
Timidelor turturele.

* * *

Visuri, visuri, Cleòbule !.. Squàlida realitate
In desfășurarea vremii a voit ca eu să vin
Intr'un timp ca cel de astăzi, și la Nord, într'o cetate
De pe Pontul Euxin.

Și să am, în loc de Platon, de profesor pe Arunu,
Om cu carte, onorabil, decorat și familist ;
De amic, pe Tulipante, mincinos numărul unu,
Trîndav și socialist.

De amică, pe Tulipa, creatura cea mai nulă,
Corp pitic și suflet negru, sub un chip albit cu cridă:
Cine-î om ciudat și smulge àripa la libelulă
Se alege c'o omidă.

Și să cresc în capitala Isauriei latine,
Unde 'n loc de sanctuarul Arthemisei Munychie
Să 'mî aprindă admirarea de splendorile creștine
Sfințiî din Mitropolie.

Sub ciuperca răsărită pe ruina uzuii circ
Bion și cu logografii să-mî desvolte ast-fel gustul,
Și să 'mî dea frumoase pilde necioplitul de Tityrc
Innălțîndu 'șî singur bustul.

Megasthene și cu Bibul, capi de masă la Finanțe,
Spre a face-o dramă proastă, își pun forțele a doi,
Și Melpòmenei, ei singuri recomandă-se în stanțe
Că 's Eschylîi de la noi.

* * *

Am fugit din lumea asta, și 'n singurătatea minții
Am luat drumul Athenei,—țelul visurilor mele :
Tu, în tine, împlinindu-ți fantaziile voinții,
Poți călători prin stele.

Și-mi părea că atinsesem țărnul clasicei Hellade ;
Pherecyde de la Leros, omul vremurilor trecute,
Imi vorbea de strălucirea primelor olimpiade
De prin anii șapte sute.

Luntrea lui împodobită, întâlnindu-ne în cale,
Sub umbrarul ei de pînze ne ferea de vîntul cald ;
Erà golful plin de farmec, de parfum de portocale,
Erà marea de smarald.

Spre Corinth, poporul, dornic de plăcerile victiîi,
Strîns la istmicele jocuri, făcea țărnul să răsune :
Discoboliî, muzicanțiî, lăncierii și poețiî
Se luptau pentru cunune :

Peste tot, vieață, temple, cânturi și filozofic,
Corpurî splendide la forme, minți senine, rîzetoare,
Sub un cer deapururi tînăr, noaptea plin depoezie
Ziua inundat de soare.

* * *

Și cu-asemenea imagini m'am tot dus mereu. Dar unde?
Innapoi, pe drumul vremii... Căci eu știu de mai 'nainte
Că Athena, cum e astăzi, prin nimica nu răspunde
Celeia ce-o am în minte.

Printre trestii.

Intins în luntre, printre trestii,
Eă staă gândind la tine;
La tine, farmecul acestii
Nețarmurii de bine.

De-asupra mea cad din senin,
Cad mrejele de toamnă;
Trimis-ai tu carte să'ți vin,
Să'ți vin, stăpină Doamnă?

Un vălătuc de păsărele
S'a prins pe vîrf de trestii;
Un vênător a tras în ele:
S'a rupt firul povestii.

Către Diana.

Prin frunzișul des, străbate umed răsărit de soare,
Dând adâncului padurii liniștita ei răcoare;
Vechi stejari, boltiți în ramuri, au văzut de mii de ani
Cum pe Nimfele din grote
Ale flautelor note
Le îmbie prin tufișul pădureților Sylvani.

A văzut Lacul de Nemi falnică cerbă ce se omoară
Pentru galeșea privire unui ochi de căprioară,
Și mistreți, plini de sânge, spintecându-se în două,
Taurii uciși în lupte,
Vulturii cu aripi rupte,
Numai pentru năzuința firii lor spre-o formă nouă.

Țic, vremea trecătoare nici nu'ți ia nici nu'ți aduce;
Așezatu-ți-ai altarul în pădure, la răscruce,
Și-ai rămas de-atunci în umbră, pururi rece și senină,
 Fără dor, fără păcate,
 Doamnă pe pustietate,
Ascultând cum se deschide mugurul de gelsomină.

Și din vremile trecute, dacă umeri'ți de Zee
Pot fi prinși de 'nfiorarea unei patimi de femeie,
Îți întorci prelung spre ceruri raza ochilor albastră,
 Și în calea ei s'aține,
 Scăpărându'i din lumine,
Orion, gigantul tînăr, prefăcut de tine 'n astră.

O Diană! tu, ce pururi fost-ai rece și senină,
Mintea mea, căutătoare, numai ție ți se 'nchină.
Tu de patimele lumii ești atîta de departe!...
 Nici nu poate înțelege
 Vulgul, nobila ta lege:
A fi rece și frumoasă: simbolul eternei arte!

Phoenix.

S'aũ stins, s'aũ stins de-atãtea ori,
Atãtea stele aũ apus,
S'aũ scuturat atãtea florĩ,
Atãtea primãverĩ s'aũ dus;

Atãtea vremurĩ aũ trecut,
Atãtea ŝi atãtea vremurĩ
De cãnd trãeŝti necunoscut
ŝi 'n lungul vremurilor tremurĩ,

In cãt, o suflete, de-ar fi
Sã mai trãeŝti pe-atãta ãncã,
Tot n'aĩ putea a socoti
Cãt este virsta 'ți de adãncã.

Și totuși, vin din depărtări
Păgâne doruri de viață,
Cum vine pe pustiū de mări
Curentul cald prin sloi de gheață.

Cu forța primei năzuinți
Străbați în timpii viitorii,
O Phenix fără de părinți
Și fără de coboritori!

In zădar.

In zădar răsare și 'n zădar apune
Luna pe lagune ;
In zădar te caut chip din vremuri bune,
In zădar de caut.

Turnurile-'și pleacă umbra legendară ;
Valul bate 'n scară ;
Fâlfâie din aripă șoaptele de vară ;
Cântă trist un flaut.

Cânte! — Ale sale note picurate
Timpul vor străbate,
Deschizând isvorul inimei curate
Potmolit într'insa.

Și din tinerețea dusă pe vecie
Poate — cine știe! —
Va lua o formă, palidă, târzie,
Dorul meu de dînsa.

Veneția, 1892.

Versuri heterometre albe.

LUÏ LEOPARDI

C a aerul munților, limpede,
Adânc, ca a nopților stele,
Tu ești a durerii imagine,
O tînăr cu palidă frunte.
Pe ochii tîi mari, suferințele
Intins-aũ zăbranic de ceață,
Sub care întorsu-s'aũ, singure,
Spre tine privirile tale.
Vêzut-aĩ acolo imagina
Atâtor splendori îngropate
In cât de atunci închinatu-ți-aĩ
Trecutului toată viața.
Cum vine prin desele negure
O rază din stinsul luceafăr,
Și timidă luptă cu spațiul,
De lumea de azi doritoare;

Așa din a speței flacăra
Pornit-a scânteia iubirii
Și 'n tine aprins-a tot farmecul
Amorului fără speranță.

Atunci ai crezut că 'n Aspàsia
Natura pusese răsunset
Din mersul armonic al zorilor
Spre calda viață a zilei;
Si iar ai crezut că în Silvia
Pusese poetica umbră
Din geana luminii ce tremură
In lungul crepuscul al serii.

Dar nu era nimeni să semene
Duiioasei icoane din suflet.
De-abia dacă floarea pustiului,
Ginestra, cu galbene ramuri,
Mișcând pe a clipelor aripă,
Ușor adia pentru tine;
De-abia dacă luna patetică,
Plutind pe de-asupra pădurii,
Venea din trecut să te mângâe
O tână cu palidă frunte!

E mort poetul.

E mort poetul. Cea din urmă dramă
Ca cea d'întăiū, va fi necunoscută:
De-o ideală minte începută
Acum o 'ncheie glasul de aramă.

Alături stă, încremenită, mută,
Sărmana lui nemângâiată mamă;
Ea lung ridică colțul de maramă
Și tremurând pe mână îl sărută.

Intr'un pahar se scutură o floare,
O floare prinsă la o cununie
Ce ca și dînsul s'a plecat și moare.

Iar prin perdele, raza aurie
Aduce caldul zîmbet de la soare:
O mângâiere scumpă, dar târzie.

Lea o fântână.

—
•

Doarme Roma prin ruine.
Umplu crinii atmosfera
Cu miresme de demult.
 Sunători din mandoline
 Trec, zicându'și «buona sera».
 Eă ascult:

Moare cântecul pe cale ;
Gălgăitul de chitară
Rar și rar îl mai îngână.
 A rămas acum pe vale,
 Straje nopților de vară,
 O fântână.

Salve, limpede făptură,
Tu, ce-ai pus prin împrejurări
Floare albă lângă floare !
Prin scirocco și căldură
Numai tu rămas-ai pururi
Cântătoare.

Roma.

De ce te-am iubit?

De ce te-am iubit? Cu ce mă momești
Și sufletu'mi tot de umbra ta-'l legi?
De ce te-am iubit, când nu mă iubești?
Când nu mă iubești
Și nu mă 'nțelegi?

Din pom înflorit luându'și avânt
Pornit-a în zări o pasăre 'n zbor.
De tremurul ei un ramur s'a frânt
Și dus lin de vânt
S'a prins la isvor.

Stingherele florī în el aū murit
Și apele lui le-aū dus pe pustiū.
Când pasărea lor, din cald răsărit,
Spre ele-a venit,
Era prea târziū.

Ilegoarea 16/IV
1902

Nu mai plânge.

Nu mai plânge; șterge'ți ochiï ; lasă bôlnavilor dorul,
Și'ți dă coapsa feciorească să ți-o mângâe Amorul;
Dă-te lui, întreagă, toată; frânge'ți albul trup în două :
El va da viețiï tale un avânt de viață nouă.

Vin pe muchia înflorită, sus, la poalele păduriï,
Să'ți anine din gropițe Èrato surîsul gurii;
Vino, să te liniștească, cu răcoarea lui, Alpheul,
Și cu fruct de lăuruscă, Dionysios lyeul.

Crede-mă, copilă Thaïs, oamenii de azi sunt mici,
Mici la trup și mici la suflet, — generații de pitici.
Zeiï lor sunt ca și dinșii, cârcotași și cărturari :
În iubirea pămîntescă numai Zeiï vechi sunt mari.

Vin pe pajiștea pădurii, unde ramuri de verbină
Odora-vor pentru tine imnul lor către lumină ;
Vin cu umerile goale și cu brațele deschise,
Să începem o iubire fără spasmuși, fără vise.

Sinul tău va fi atuncea leagănul voiniciei rase
Ce va da copii puternici, dolofani cu pulpe grase,
Tineri luptători în Stadiu, călcători de miș de mille
Și hoplișii vremii noastre pentru a'te Thermopyle.

Nu mai plânge ; șterge-ți ochii ; depărtează din ei dorul,
Și dă-ți coapsa feciorească să ți-o mângâie Amorul.
Dă-te lui, întreagă, toată ; frânge-ți albul trup în două :
El va da vieții tale un avânt de viață nouă.

Iarna, pe Dunăre.

Răsare luna de pe dealuri,
Sclipind în gerul dimineții
Și luminând văile ninse.

Bătrânul fluviu bate 'n maluri,
Luptând să rupă trupul gheții.
Sub care brațele 'i sunt prinse.

Bătrân nebun, de ce te zbuciumi,
Sărind pe sloi cu-a tale unde.
Cărînd pe spete munți de ghiață?
Tu nu simți golul cărui buciumi
Și gerul care te pătrunde
Și te rēpune de viață?

Se urcă sania pe-o coastă.
In vârful muchii stă hăiticol
Și urlă lupii către lună.
Iar luna, strâmbă, pare proastă
Ne 'nvăluie pe toți nimicul.
Eă ațipesc și... noapte bună.

Sihastrul.

În unghiū de arcuři, poarta răsturnată
Oprit-a zborul vremii trecătoare;
In parc s'aud fântâni suspinătoare;
In aer plană timp de altă-dată.

Și peste toate, luna se arată
Privind spre lume puruři gânditoare;
Un glas pe văi alunecă și moare;
O frunză cade lung înfiorată.

In turla neagră candela se stinge.
Albește luna vechile atlasuři
Pe care doarme nobilul sihastru.

E mort acum. Nimic nu 'l mai atinge
Din vanitatea tinerilor glasuři:
Purificat, plutește în albastru.

Ce-a fost...

Ce-a fost atunci, s'a dus,
S'a dus și nu mai vine.
Cad frunzele de sus,
Uitarea ta, pe mine.

Se duc spre răsărit
Cucoarele în clipet;
Se duc, le-am auzit
Sfîșietorul țipet.

S'aū dus. Zădarnic trec,
Zădarnic aū să vină:
Eū nu mai pot, și plec.
Adie tu, sulfină.

La colțul unui foc
Gândi-mă-voiū anume
Cum n'am avut noroc
De nimenea în lume.

Cum ea s'a dus, și cum
O simt atât de-aproape,
Că nu cred nici acum
Că'î prada unei groape.

Ochiū lin, ce dormi deschis
Spre lumile senine,
Deșteaptă-mă din vis
Și ia-mă sus cu tine.

Pribegii.

Deste miele de leghe de întindere pustie
Luna varsă din înalturi clara ei melancolie.
Uriaş pluteşte vasul; bat helicele din clape;
Un norod întreg se duce pe pustietăţi de ape.

Unde merge? Ce speranţă către alte lumii îl mână?
Ce chiemări înşelătoare plângerile lui îngână?

În târziul cias al nopţii, de pe ape mişcătoare
Vine somnul şi 'i adoarme în prielnica răcoare:
Se 'nchid ochiî, doarme gândul, doarme 'n el tot universul,
Numai vasul, pe talazuri, lunecând, îşi merge mersul.

Palid, trist, cărunt de grije, pururi în nedumerire,
Stă cârmaciul și veghiază, singur în întreaga fire.
El se uită peste valuri, peste mare, peste vremuri:
— Lacrămi, și nevoi, și doruri: suferinți să te cutremuri!—
Le-a văzut pe toate, toate, și el tot n'a înțeles .
Care este rostul lumii: nebunie ? interes ?

Unde merge gloata asta, disperată și pribeagă ?
După care nălucire ia în lung vecia 'ntreagă ?
Ce așteaptă ? ce visează ?

El se 'ntreabă și se miră,
Când, prin frânghiele ude, raza lunei se resfiră,
Și, căzând pe-un colț în care doarme prăbușit'a turmă,
Luminează două brațe, ce, nebune, cat în urmă.

Acum.

© tînăr blând, cu chip frumos
Și suflet dulce de poet,
De ce cu triștiți ochi în jos
Și cu oftatul dureros,
Te duci pe drum încet ?

Ridică fruntea către soare,
Ridică glasul ca un crainic:
Viața noastră muritoare
Nu merită să te doboare :
Nimic în ea nu'î trăinic.

Fii fericit, și fii acum!
Acum e ultimul cuvânt.
Tot restul: un vârtej de fum,
Iar mai târziu, un colț de drum,
O cruce și-un mormânt.

Gethsemani.

Sub cerul plin de idealuri,
In limpezimea străvezie,
Resare luna de pe dealuri
Iradiând melancolic.

E ciasul tainei. Ziua moare
In depărtările senine.
Se vede vremea trecătoare
In geana ultimei lumine.

Când cedrii virfu-și încunună
Cu mlădieri de albe flamuri,
Pe sub copacii prinși de lună
Se mișcă umbrele de ramuri.

Nedeslușită se ivește
In luminișul din grădină
Statura unui om. Ea crește,
Innaintează în lumină,

Și stă. Apoi pornește iară,
Și iarăși stă. In două rînduri
Se vede, galben ca de ceară,
Cu ochi albaștri, plini de gânduri,

Cum îndelung brațe întinde
Spre bolta albelor misteruri,
De care sufletu'î se prinde
Cu dor neistovit de ceruri :

«Părinte, tu, ce toate cele
Le duci pe dreapta lor cărare;
Ce cârmuești prin haos stele,
Talazuri pe pustiū de mare ;

«Tu, cel ce legi de lumī create
Pe cele ce vor fi să fie
Prin arcuri de singurătate
Și temelii de armonie ;

«Părinte, tu, ce-ai pus în mine
Senin din sfânta ta ființă,
Mărește'mi sufletul spre bine,
Puterile spre suferință».

Și cade pe genunchi.

Eteric

Sclipește luna peste dealuri,
Lăsându'i chipu 'n întuneric,
Iar gândul sus, în idealuri.

Pe mare.

I.

© Lălage, pĕrul resfiră
Pe umĕri'ŝi ca de zăpadă,
Și lasă pe coarde de liră
Sufierea ta caldă să cadă.

Privește pe luciul mării
Cum paseri s'avĕntă pe spume,
Molatecul ritm al cântării
Ducându'l pe aripĭ în lumc.

Hyperion trece a lene
Și 'n ape ar vrea să coboare....
Intăiū te sărută pe gene,
Te 'mbie cu el la rĕcoare.

O Lălage, scumpa mea Lală,
Ascunde-te: el o s'apună.
Nu'l plânge, că'î crud și te 'nșală:
Intoarce-'ŝi privirea spre lună.

II.

Din funduri de singurătate
Răsare duioasa fecioară,
Și genele 'i nesărutate
Spre lumea de jos le coboară.

Cu raza privirilor sale,
Ea, tristă, îți mîngăe părul.
Și 'n nota simțirilor tale
Tresare atunci adevărul:

Tu cântî, și din glasul tău pică
Aduceri aminte de doruri,
Rămase în lumea antică
Din glasul fecioarei din coruri:

Tu cântî, și cu blînda-'ți soie
Imi pare că vii dintr'o sferă
Ce 'n limpedea ei armonie
A prins fericirea-himeră.

III.

Pe țermuri se 'ntinde răcoarea
In pacea deplină a firii :
S'aud cum își scutură floarea
In brazdele lor trandafirii

Venind către țerm, ni se pare
C'am fost prin trecutele vremuri.
Ușor tu te mișci pe cărare
Și 'n aerul limpede tremuri.

Cu clipătul apcei ce moare
Oceanul sărută nisipul
Și urmelor tale ușoare
Gelos le acopere chipul.

Aruncă'ți pe umcre haïna
Și strînsă de mine pășește:
Amorul e pururea taïna
Ce totul și toate 'ncălzește.

Sărutând'o unda blondă...

Sărutând'o unda blondă de pe crestele de valuri,
Lido, pe întins de ape, ca o insulă s'a prins,
Și-ascultând povestea mării, rătăcită prin canaluri,
S'a acoperit cu umbră și cu flori de mac s'a 'ncins.

Sfânt locaș al poeziei, care Adriei te'nchină,
Iată-mă's călcându'ți pragul, pururi gânditoare Lido,
Și pășind sfios pe iarba'ți, dintre ramuri de măslini
Mă aștept să'mă iasă 'n cale mindra Venere de Cnido

Te știam, măcar c'aieva te-am văzut numaï cu gândul,
Și cști tu, ești tu, întocmai, precum pururi te-am visat:
Ca Ulys rătăcitorul, azi pământu'ți sărutându'l,
Credincioasa mea Ithacă, te-am găsit cum te-am lăsat.

Când singură stai...

Când singură stai la fereastră,
Privind în apusul de soare,
Nespusa ta singurătate
Te-apasă și par'că te doare,
Iar ochiul, aprins de imagini,
Așează în discul de aur
Un crunt cavaler ce se luptă,
Ca 'n lefți bizantine, cu'n balaur.

Plutind pe a timpului clipă,
Amurgul se lasă pe dealuri
Și pierde din fund orizontul
În negura de idealuri;
Se 'mbracă natura în noapte,
Iar genele'ți lungi se coboară
Pe-o lume ce se 'nfrizează
În ochi visători de fecioară.

Tu, palida frunte îți mângâi
Cu degete lungi ca de fee;
Apeși pe un nerv de durere
Ce 'n arcul sprincenei se 'nchee;
Ai vrea să dai forme la puncte
Ce'ți picură din întuneric,
Dar mintea 'ți închiagă din ele
Același răsboinic himeric.

Legendă.

Din steaua cea moartă desprinsă,
Plecat-a o rază prin spațiu, de lumea de azi doritoare:
Ea pare suspinul din urmă a formei ce astăzi e stinsă,
Suspîn ce se 'ndreaptă spre Soare.

Spre dînsul ar vrea să se cearnă
Curgînd prin pustiul ce doarme în preajma planetelor oarbe;
În drumu'î, atinge pămîntul, pe-o seară tăcută de iarnă,
Iar huma lui rece o soarbe.

Și ast-fel ea pare că'î moartă.
Dar iată că 'n locul acela, pe vară, răsare o floare,
Subțire la trup, mlădioasă, ce ochii de-a pururi își poartă
Pe cerul senin, după Soare. —

Cântul Thargeliei.

Amor, amor,
Incântător,
Selbatec ca o căprioară,
De ce mă 'mbii
Și tu nu vii,
Și tu nu vii a doua oară?

De când te-ai dus
Toate-ai apus,
S'a stins întreg surîsul firii;
Copaciî plâng,
Pe trunchiū se frâng,
Și se usucă trandafirii.

Amor, amor
Tare mi 'i dor
De ochii t ei fugari  i tineri,
De-a s rut a
Guri a ta,
Copil  iret al Mamei Vineri

C  de-ai veni,
 i-a i impleti
Un cuib din desmierd ari de soare,
 i 'n ciuda ta
 i-a i anima
Painjini  pe aripioare.

Scherzo.

Țetind în bucoavnă adâncă
Se pleacă fecioara pe pernă,
Suavă ca floarea pe stîncă
In munții cu ghiăță eternă.

A fost cine-va pe sub gene:
Un vis din amurgul de vară.
A fost cine-a fost. Ea, a lene,
Se dă de pe umbra fugară.

Se 'ntoarce pe stînga. Inchide
Pleoapele tremurătoare,
Și 'l vede pe el. Ghide, ghide,
Copil răsfățat de fecioarc!...

Ai vrea să'i momești de pe gură
Surîsul ce-abia se îngână.
Dar somnul, măi sprinten, o fură
Și 'i cade bucoavna din mână.

Către Donna Maria.

Ti-aducî aminte, o donna Maria,
De răbdătoarea pernă de mătase?
Părea că lumea 'ntreagă ne uitase,
Ne rămăsese numai poezia.

Un vechiū Petrarca graiul lui îți dase
Iar glasu'ți ténăr toată armonia;
De prin grădinî ne îmbătă *găgia*,
Căci peste florî un nor se scuturase.

Și strîns uniți, vibram de fericire:
Ni se părea viața muritoare
Oprită 'n loc de milostiva fire.

Iar când te vîd acuma uitătoare,
Mireasă, tu, la brațul unui mire,
Îmi vine 'n minte perna răbdătoare.

Unui copil.

☉ Doamnă, cât îmi ești de drag,
Băiat frumos, cu gura mică,
Când mă aștepți zîbind în prag,
Zburdalnic ca o păsărică!

Te ții în brațe lung și lung;
Ne sărutăm ca doi frați gemeni;
Te tot privesc, și nu ajung
Să știu curat cu cine semenî.

Când serios te-așezî pe scris
Iar mâna mea mînuța'tî poartă,
Mi-aducî aminte ca prin vis
De surioara mea cea moartă.

Noapte bună.

Noapte bună, noapte bună,
Copilaș cu gura mică,
Dormi sub razele de lună
Și la cap c'o florică.

Măine, când te'î deștepta,
Razele din sfântul Soare
Genele ți-or săruta,
Socotindu-te o floare.

Și-or trimete către tine
De pe-un vîrf de romăniță
Ursitoarele de bine
Pe aripi de găgăriță.

Azi norocul îți zîmbește,
De pe drumuri te adună:
Gărgărița urmărește,
Urmărește-o... Noapte bună.

Megreșen Jon

I N D I C E

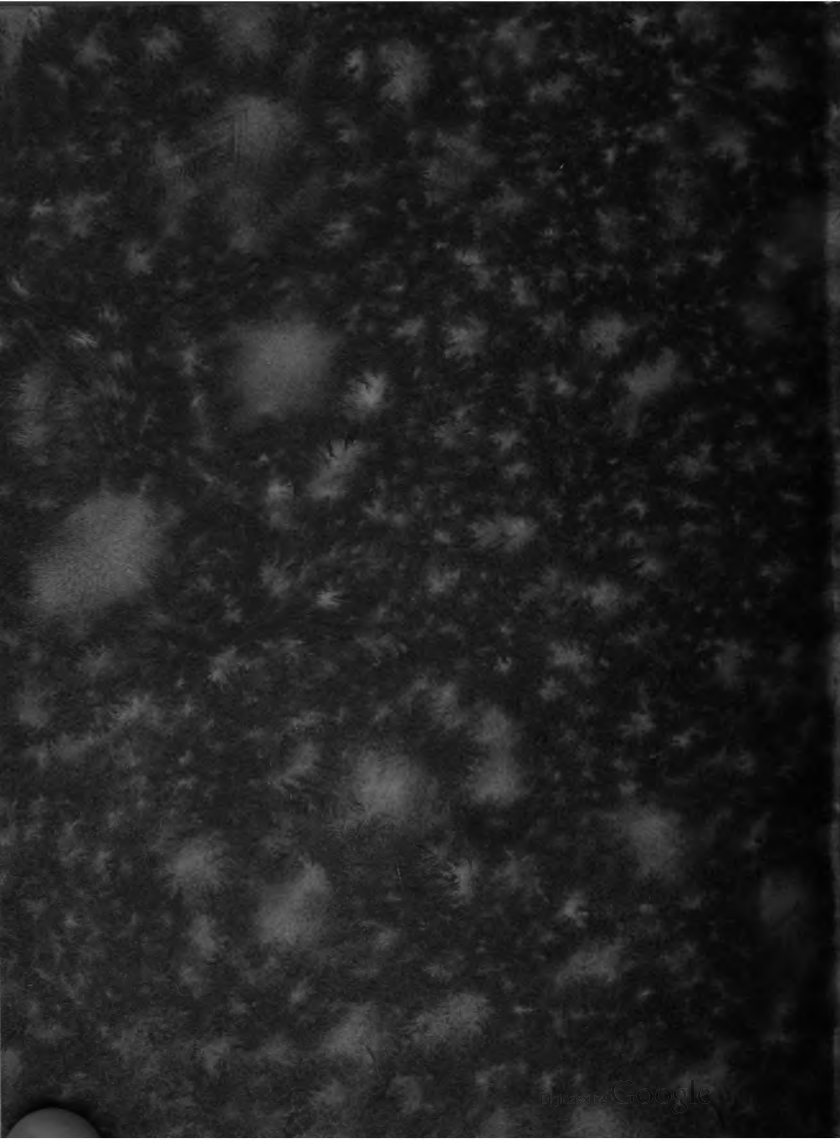
Preludiu	5
Fiica Haosului	6
Către Cleobul	24
Printre trestii	29
Către Diana	30
Phenix	32
In zădar	34
Versuri heterometre albe. (Luī Leopardi)	36
E mort poetul	38
La o fântână	39
De ce te-am iubit?	41
Nu mai plânge	42
Iarna, pe Dunăre	44
Sihastrul	46
Ce-a fost	47
Pribegii	49
Acum	51
Gethsemani	52

Pe mare	: . 55
Sărutând'o unda blondă 58
Când singură stai 59
Legendă 61
Cântul Thargeliei 62
Scherzo 64
Către Donna Maria 66
Unui copil 67
Noapte bună 68

121

20

This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.

A fine is incurred by retaining it
beyond the specified time.

Please return promptly.

